

Redactioneel

De Japanse kunstenaar Rico, geboren Satoko Motohashi in 1980 in Saitama, heeft de veters van haar gympen gestrikt, is bovenstaande metro ingestapt en heeft het vliegtuig gepakt om de redactie van Lava te bezoeken. Met eigen ogen heeft ze gezien waar de gedichten en korte verhalen voor u worden geselecteerd en bewerkt. Op ons verzoek heeft Rico tekeningen gemaakt van haar wereldreis van Japan naar Nederland. De ontmoeting met de besnorde man op de kافت (geen redactielid) rondde haar bezoek af. Rico's werk is te koop in boekenwinkel Boekie Woekie (Berenstraat 16, Amsterdam). Uitgevers, indien jullie, net als wij, meer willen met haar tekeningen, neem dan contact op met de redactie.

Lava bedankt oud-hoofdredacteur **Floor Buschenhenke** voor haar schier oneindige inzet, evenals scheidend redacteurs **Chantal Vrouwenvelder** en **Ronnie van Veen**. Naast **Minka Mertens** en de hoofdredacteur, hebben twee nieuwe redacteurs in de redactie plaatsgenomen: **Priscilla Ruizeveld de Winter** en **Julien Oomen**. Als webmaster is bovendien **Ricsi van Beek** aangetreden. **SP Abonneservice** verzorgt op professionele wijze ons abonneebestand. De vrijwillige en grootmoedige inzet van dit 'vers bloed', onze adverteerders, en u, waarde koper van Lava, zorgen dat wij dit literaire tijdschrift kunnen blijven maken.

Ook dit jaar reiken wij literatuurprijs **de Brandende Pen** uit aan de schrijver van het beste korte verhaal, dat vóór 1 september is ingezonden naar: brandendenpen@lavaliterair.nl. Journaliste **Hanneke Groenteman**, schrijver **Christiaan Weijts**, literair agent **Paul Sebes**, Contactredacteur **Erna Staal** en Lava's hoofdredacteur **Xavier van Leeuwe** zijn de juryleden. Zowel gepubliceerde als ongepubliceerde schrijvers kunnen hun verhalen voorleggen aan de jury. De beste inzendingen worden in Lava gepubliceerd. De winnaar van Lava's Brandende Pen 2007 wordt op 24 november bekendgemaakt tijdens het **Mooie Wordenfestival** in Utrecht.

Tot slot heeft **VPRO De Avonden** ons gevraagd een radio-programma te vullen. Houdt u vast deze zomer voor schitterende literaire radio van Lava!

Besmet

Rosa Steen

De manier waarop een man niest, zegt veel over zijn persoonlijkheid. Er zijn mannen die het liefs compleet uit hun dak gaan. De mond gaat ver open, ogen worden dichtgeknepen en wilde armgebaren volgen. Het ‘hatsjoe’ gaat gepaard met veel geluid en het dubbel klappen van het lichaam. Lachend wordt de neus in een grote, rode zakdoek gestoken. Anderen draaien zich gegeneerd om, grijpen naar hun neus, drukken de lippen stijf op elkaar en een zacht ontploffinkje klinkt.

Mijn postbode behoort tot de eerste categorie. Vrolijk fluitend loopt hij het tuinpad op, ondertussen mijn post doornemend. Met een glimlach op zijn gezicht leest hij een kaartje. Plotseling blijft hij stilstaan en hapt vertwijfeld naar lucht. Vanuit mijn positie bij het raam, half verscholen achter het gordijn, sla ik hem gade. Even twijfel ik of ik te hulp moet schieten. Is hij gestoken door een wesp? Heeft hij een vlieg ingeslikt? Het is bijna vijfendertig graden buiten en het insectenseizoen is in volle gang. Met zijn vrije hand drukt hij op zijn neusbrug, maar het mag niet baten. Zijn gezicht verkrampt en de rest van zijn lijf doet mee. Pas als ik hem hoor proesten, begrijp ik dat hij werd bevangen door een niesbui. Zonder schaamte veegt hij met zijn hand zijn neus af en hevelt, tot mijn afgrijzen, de post over naar zijn besmette vingers.

Snel ren ik naar de gang, maar het is te laat. De brieven glijden al door de opening in de deur. Tergend blijven ze enkele seconden hangen. Net als ik in beweging wil komen om ze terug te duwen naar waar ze vandaan komen, vallen ze met een plof op de deurmat. Zoals insecten boven een appel cirkelen, zo verbeeld ik me dat de bacteriën boven het papier klapwieken. Ze slaan hun vleugels uit om op hun rooftocht de rest van mijn huis te verkennen. Het is mijn taak om ze tegen te houden.

In vier grote passen ben ik bij de deur die naar de kelder leidt en pak een van de plastic tassen die in een speciale koker hangt. Met de punt van een paraplu schuif ik de poststukken in het plastic. Dat is lastiger dan het klinkt. Dan zie ik een naam: R.H. Wolfslag. Steeds vaker krijg ik post die bestemd is voor deze meneer. Ik word er een beetje kriegelig van. Verschillende keren heb ik mijn brave burgerplicht vervuld en de post weer in de rode brievenbus gegooid.

Bovenop een plankje van de kapstok liggen handschoenen, zelfgebreide van verschillende kleuren wol, gekregen van mijn moeder, en die trek ik aan. Met mijn vinger peuter ik de envelop los, de envelop die iemand heeft dicht gelikt. Mijn ogen vliegen over de tekst. Meneer Wolfslag heeft een rekening niet betaald en ontvangt een herinnering. Bovenaan

staat een telefoonnummer. Het is kwart voor vijf, maar ik gok erop dat er nog mensen aanwezig zijn om mijn telefoontje te beantwoorden. Ik heb geluk.

‘Ik krijg steeds post bestemd voor ene R.H. Wolfslag op mijn adres. Ik wil even doorgeven dat die meneer hier niet woont.’

‘Wat is het polisnummer?’

Braaf geef ik het polisnummer door.

‘Momentje, ik verbind u even door met de afdeling particulieren.’

Er klinkt een irritant muziekje, zo’n muziekje waar grote bedrijven patent op hebben, alsof ze liever klanten willen wegjagen dan binnenhalen. Bij de volgende stem doe ik opnieuw mijn verhaal. ‘Wat is het polisnummer?’ Ik zucht en noem de cijfers.

‘U zit nu bij bedrijven. Dit is een particulier.’

‘Ik werd doorverbonden door iemand van jullie.’

Misschien heeft de meneer aan de andere kant van de telefoon meegemaakt hoe het is om steeds doorverbonden te worden, want hij zegt: ‘Zou u de nota retour afzender willen doen?’

‘Dat heb ik al een paar keer gedaan, maar de stroom post houdt maar niet op. Daarom besloot ik maar eens te bellen.’

Stilte. ‘Dat is wel erg vriendelijk van u. In uw plaats zou ik ze gewoon bij het oud papier hebben gegooid. Ik maak er wel even een interne notitie van.’ Ik hoor zijn vingers op het toetsenbord tekeergaan.

‘De volgende keer mag u het gewoon weggooien, hoor,’ zegt de man bij het afscheid.

‘Zal ik doen,’ lieg ik.

Een idee komt in me op. Ik pak het telefoonboek en zoek de naam op. R.H. Wolfslag blijkt ergens in de binnenstad te wonen. Ik draag een korte broek en een T-shirt, maar zo kan ik de deur niet uit. Ik ben onbeschermd. Uit voorzorg trek ik een lange broek, sokken en een trui met lange mouwen aan.

De geopende envelop plak ik dicht met een paar stukjes plakband. Het blijkt lastig, met handschoenen aan. Het plakband blijft steeds aan de wol kleven. Kleine draadjes zitten gevangen tussen het papier en het plakband.

Ik haal mijn fiets uit het schuurtje. De tas hang ik aan het stuur, het hengsel over de fietsbel heen, zodat de tas er niet af kan waaien. De handschoenen bevallen me. Ik kan zonder problemen alles vastpakken. Misschien is het een idee om wegwerphandschoenen te kopen, zoals ze die in ziekenhuizen en keukens hebben.

Er zijn verschillende routes die ik kan nemen. Ik besluit de weg te nemen die de meeste schaduw biedt. Een stel jongens fietst me lachend voorbij. Ze wijzen naar mijn handschoenen en wijzen naar hun voorhoofd. Wacht maar, denk ik. Ooit was ik zoals jullie. Tot een bacterie in mijn hoofd kroop en me vergiftigde. De jongens zien een vrouw met een kind achterop die van rechts komt over het hoofd. De vrouw valt. De jongens aarzelen geen moment en gaan er snel vandoor. Twijfelend kijk ik om me heen. Er is niemand en er zit niets anders op dan de vrouw te helpen. Haar kind, een jongetje, krijgt oorverdovend.

De vrouw, rond de dertig met lange bruine haren in een staart, ligt op haar rechterzij. De fiets drukt haar neer op het asfalt. Het jongetje zit nog in zijn zitje en is op zijn hoofd terechtgekomen. Hij bloedt. Ik maak het tuigje los en til hem uit het zitje. Het bloed drupt op zijn gele shirt. Huilend grijpt hij naar de wond, waardoor zijn handjes onder het bloed komen te zitten. Ik wil hem op de grond zetten om de moeder te helpen, maar hij klemt zijn armpjes rond mijn nek.

De vrouw wil overeind komen, maar zakt door haar heupen.

‘Ik denk dat u beter even kunt blijven liggen.’

Een oudere vrouw komt aansnellen. ‘Is de politie al gebeld?’

‘U kunt beter de ambulance bellen.’

Uit haar tas haalt ze een mobiele telefoon. Terwijl ze om

zich heen kijkt om door te geven naar welke straat ze moeten rijden, legt het jongetje zijn hoofd in mijn nek. Ik voel het snot aan mijn huid plakken.

Met enige opluchting zie ik hoe de vrouw ophangt. ‘Mag ik het kind aan u geven?’

Ze hoort me niet. Ze richt alle aandacht op de gewonde vrouw. Op haar hurken zittend praat ze haar moed in. Door de hitte die van het lijfje slaat, krijg ik het nog warmer. Een straaltje zweet loopt over mijn rug, zakt via mijn schouderbladen af naar mijn middel. Sneller dan ik had verwacht, verschijnen twee politieagenten op de fiets. Het jongetje lijkt me oud genoeg om te kunnen staan. Hij klampt zich aan me vast en zet het op een brullen als ik hem op de grond wil zetten. Een politieauto komt aanrijden en twee vrouwen stappen uit. Opgelucht loop ik naar ze toe en vraag de vrouw die achter het stuur zat of ze het jongetje over wil nemen. ‘Dat is zijn moeder,’ leg ik uit. ‘Ik moet ervandoor. Ik ben te laat voor een afspraak.’ Ik moet naar huis, ik wil douchen.

‘Wacht even, meneer. Hebt u het ongeluk zien gebeuren?’

Ik knik en kijk ondertussen om me heen. Waar is mijn fiets gebleven? Met een hand boven mijn ogen om ze te beschermen tegen de felle zon speur ik de omgeving af. Voor de vorm loop ik een paar passen heen en weer, maar ik weet het al. ‘Mijn fiets is gejat.’

De politievrouw kijkt me aan. ‘Hebt u het ongeluk gezien? Wat is er gebeurd?’ herhaalt ze, maar ik negeer haar.

‘Niet te geloven. Dan doe je je burgerplicht en word je fiets gestolen!’ Ik draai rondjes, in de hoop dat ik iemand met mijn fiets zie. Stuiptrekkingen, realiseer ik me. Als een kip die na onthoofding nog een paar rondjes verder rent. Vertwijfeld haal ik een hand door mijn haar. Het jongetje wordt zwaar en ik verplaats hem naar mijn andere heup.

‘Hebt u haar aangereden?’

‘Wat? Nee! Een stel jongens, een jaar of dertien. Ze keken niet uit en sneden haar af. Toen ze viel, gingen ze ervandoor.

Vraag het haar maar,’ wijs ik op de behulpzame vrouw. Inmiddels is de ambulance gearriveerd en twee verplegers lopen met ernstige gezichten naar de vrouw toe. Die wijst op haar zontje, alsof ze wil zeggen dat ze eerst naar hem moeten kijken. De ene verpleger neemt de jongen van me over. Gerustgesteld laat de vrouw de andere verpleger zijn gang gaan.

Ik wil weglopen, maar de politievrouw legt haar hand op mijn arm. Kwaad schud ik haar arm weg. ‘Doet u eens rustig, meneer.’

‘Doe zelf rustig. Blij van me af,’ snauw ik.

‘Vanwaar die haast? We hebben een verklaring nodig.’

Ik voel de beestjes op mijn huid kriebelen. Ze wurmen zich door de minuscule gaatjes naar binnen.

‘Die heb ik u net gegeven.’

‘Hoe zagen de jongens eruit?’

Even verderop zie ik de plastic tas liggen. Ik wil ernaartoe lopen, de tas meenemen en dan zo snel mogelijk naar huis.

‘Meneer, blijft u staan.’

‘Ik moet...’

‘U moet naar mij luisteren.’

Ik ren. Achter mij klinkt geschreeuw. Snelle voetstappen vermengen zich met die van mij. Het volgende moment voel ik dat ik word getackeld. Als een evenwichtskunstenaar die plots het koord onder zich voelt verdwijnen, wankel ik. Mijn hoofd klapt op het asfalt. Ik voel mijn huid branden. Sporen van voetgangers die op straat spugen, hondenpoep, slakken, misschien zelfs van ratten, bevinden zich onder mij. Ik proef de metaalachtige smaak van bloed achter in mijn keel.

Een knie drukt in mijn rug. Ruw worden mijn handen op mijn rug getrokken. Boeien klikken zich om mijn polsen.

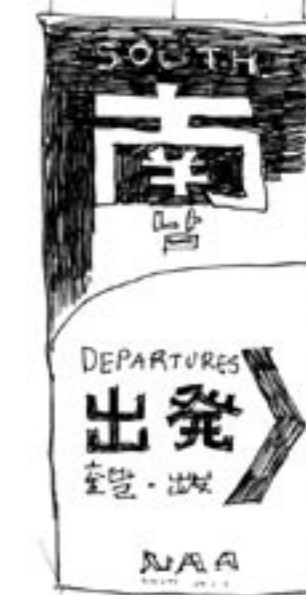
Een windvlaag pakt de tas op en verdwijnt met brief en al in de gracht.

Expositie

Arjen van Meijgaard

Sinds de accordeonist niet meer op het plein voor het station staat, heb ik zijn plek ingenomen. Het verdient beter, veel beter dan bij de ingang van het museum, en ik kan half onder de overkapping van de stationshal staan. Nu de winter in aantocht is, is dat een stuk behaaglijker. Op het moment dat ik stop met spelen om mijn handen warm te wrijven, stapt een parmantige dame in een lange rode jas met revers van zwart nepbont op me af. Ze stelt zich voor als mevrouw Boucher. Ze heeft opvallend lange vingers, pianovingers.

‘Ik heb even staan luisteren, het klinkt fantastisch. Wil je op mijn expositie spelen?’ Ze neemt me kort van top tot teen op. ‘Vanmiddag is de opening. Schilderijen. Je krijgt vijftig euro per uur.’ Uit het feit dat ik voor het station in de kou sta te spelen en dat mijn kleding hier en daar versleten is, is niet moeilijk op te maken dat ik extra geld goed kan gebruiken.

Van de tien tot vijftien euro die ik op een dag verdien, kan ik eten kopen en de jeugdherberg betalen, meer niet. Zonder aarzelen ga ik akkoord.

Precies om half vier ben ik bij het adres dat de dame me heeft opgegeven, een chique appartementencomplex annex winkelcentrum. Ik heb mijn schoonste overhemd aangetrokken en mijn zwarte broek, die heeft maar één gat, op enkelhoogte. In de hal, waarvan de vloer, de muren en het plafond van donkerbruin marmer zijn, is het aangenaam warm. Er hangen bordjes met pijlen die verschillende kanten op wijzen: ‘Zwembad’, ‘Restaurant’, ‘Expositieruimte’. Van arme sloeber voel ik me plotseling rijk en belangrijk; ik ben ingehuurd om muziek te maken, men wil mij horen.

In een donkere zaal lopen obers in witte pakken heen en

weer, druk bezig kleine sta-tafels te dekken en glazen klaar te zetten. Aan de vier muren hangen enorme schilderijen, ik moet goed kijken voor ik in de vleeskleurige en witte vlakken ledematen ontdek. Niet gruwelijk of angstaanjagend, eerder meelijwekkend. Een been met een verband waar het bloed doorheen schemert, een rug of schouder met een hechting, een omzwachtelde voet. De schilderijen zijn heel groot, waardoor alles buitenproportioneel is.

Ik installeer me in een hoek, er zijn nog geen gasten. Van De Bolero en een paar gavottes van Bach heb ik bladmuziek bij me, voor als het improviseren niet lukt. Een van de obers komt me een groot glas rode wijn brengen. Hij zegt dat zijn dochter ook gitaar speelt en al veel les heeft gehad, maar dat het zo duur is. Ik knik en houd hem mijn viool voor. ‘Dit is een viool’ zeg ik met een vriendelijke glimlach.

Mevrouw Boucher komt binnen en stapt enthousiast op me af. Ze draagt een felgroen mantelpakje, een rode boa golft om haar schouders, haar rimpels heeft ze onder een dikke laag poeder bedekt. Ze houdt haar hoofd naar voren, ik kus de lucht naast haar wangen. Als ze in haar vingers knipt, snelt een ober met een blad vol glazen wijn toe. Ze pakt er twee af en geeft er een aan mij. Nu heb ik twee glazen.

‘Santé.’ Ze tikt met haar glas tegen het mijne. ‘Fantastisch om mijn schilderijen zo te zien. Ik vind het zo spannend. Wens me maar succes met de verkoop.’

Ze danst weg om haar schilderijen te inspecteren. Ik zet mijn viool onder mijn kin en begin met lange streken op de G-snaar, een langzaam stukje om erin te komen. Mijn improvisaties probeer ik na een paar minuten duidelijk af te ronden, zodat ik het volgende nummer een ander karakter kan geven. Misschien klinkt het af en toe te melancholisch, maar trieste vrolijkheid bestaat ook.

De eerste gasten druppelen binnen en na een half uur zijn er ongeveer vijftig mensen die zacht met elkaar praten, nip-

pend aan een glas witte of rode wijn. De obers lopen professioneel rond met volle bladen en knikken beleefd tegen iedereen. Mevrouw Boucher geeft mij een seintje en ik stop met spelen.

Ze heet iedereen van harte welkom. ‘Zoals u weet ben ik gefascineerd door de mens. De mens zoals die is, zonder opsmuk, zonder extra’s. De hulpeloze mens, de mens die lijdt. En het smaakt naar meer, kan ik u vertellen. In mijn volgende werk zal ik proberen dieper door te dringen en de mens van binnenuit weer te geven. Het hart, de longen, ik wil naar de basis van ons bestaan. Maar eerst deze schilderijen. Geniet!’

Er klinkt een applausje en de gasten zetten het praten en nippen voort.

Ik speel af en toe hard en snel, dan weer zacht en langzaam. Om het half uur stop ik om een paar toastjes naar binnen te werken en even mijn benen te buigen.

De ober van de gitaardochter loopt vlak voor mij langs en maakt een paar danspasjes.

‘Heb je niks vrolijkjes?’ fluistert hij in mijn oor. ‘Vorige keer was hier een accordeonist, die speelde leuke walsjes.’

De gasten zijn bijna allemaal vertrokken en mevrouw Boucher bedankt me voor het spelen.

‘Vier rode en twee groene. Is dat niet fantastisch?’

Ik kijk haar vragend aan.

‘Stickertjes, rode en groene. Is het niet ongelooflijk?’

Ze geeft me twee biljetten van vijftig euro. ‘Om zeven uur gaan we aan tafel, boven in het restaurant. Ik zou het heerlijk vinden als je daar ook nog even speelt, een paar nummertjes.’ Ze stopt een derde biljet in mijn hand en loopt naar een oudere man die vlak voor een schilderij staat en een gespalkte arm van dichtbij bestudeert. Ik bekijk de biljetten en vouw ze zorgvuldig op. Zoveel geld heb ik in tijden niet meer in mijn handen gehad.

‘Ik kan kopieën maken van de muziek van mijn dochter. Die speelt altijd vrolijke liedjes. Zal ik ze opsturen?’ zegt de ober met de gitaardochter als ik mijn viool inpak.

Mevrouw Boucher wenkt me en samen lopen we in een wolk zoete parfum naar de lift, ze heeft zich net ondergespoten. Via de spiegel kruisen onze blikken elkaar, ze neemt me zorgvuldig op. Op de achtste verdieping is een klein restaurant met uitzicht over de stad, een ronde tafel is voor haar en haar gezelschap gedekt.

‘Dit is mijn violist. Hij speelt nog even. Kan de muziek uit,’ sommeert ze de ober.

Zes gasten nemen plaats, één stoel blijft leeg. Ik vraag me af of ik nog even moet wachten op deze verlate gast, maar mevrouw Boucher glimlacht naar me en met een hoofdknikje moedigt ze me aan te gaan spelen. Ik improviseer, speel zo gevoelig mogelijk. Dit had ik vanmorgen voor het station niet durven dromen.

Na drie nummers begint mevrouw Boucher zachtjes in haar handen te klappen. Ze wijst op de lege stoel en zegt dat ik kan aanschuiven, ze heeft op me gerekend, als bedankje voor het mooie vioolspel. Ik protesteer zacht en zeg dat dat te veel eer is. De andere gasten knikken enthousiast en de vrouwen van middelbare leeftijd tussen wie ik in kom te zitten, schenken alvast mijn glazen vol, de een met wijn, de ander met water. ‘Kom, ga zitten. Een straatmuzikant kan altijd een goede maaltijd gebruiken,’ zegt mevrouw Boucher met een glimlach die geen tegenspraak duldt. De ober schuift beleefd mijn stoel naar achteren en ik neem plaats.

Om half twaalf staan we buiten, mevrouw Boucher hangt aan mijn arm.

‘Heerlijk dat je er was, het was prachtig.’

Ik ben te moe van het spelen en eten om iets terug te zeggen.

‘Loop je nog even mee, ik woon om de hoek?’ We wachten

tot de andere gasten in auto’s zijn gestapt en de straat uit zijn gereden. Ze houdt zich stevig aan me vast.

‘Je komt toch nog wel even binnen?’

De wijn heeft ervoor gezorgd dat ik niet helder meer kan denken. Honderdvijftig euro in mijn zak, een volle maag en straks misschien nog een ander bed dan het stapelbed in de jeugdherberg. Wat kan er gebeuren? In het ergste geval word ik besprongen door een vrouw van tegen de vijftig, misschien betaalt ze me nog wel voor eventuele extra diensten.

Ze opent de zware deur naar haar appartement en draait het licht aan, maar niet op volle sterkte.

‘Ga zitten, ik schenk nog even wat voor ons in.’

Op de rode leren bank neem ik plaats, aan de wanden herken ik schilderijen in haar stijl. Schilderijen uit dezelfde serie, maar veel bloediger en heftiger dan die tentoongesteld waren. Geamputeerde benen, veel bloed, een hoofd zonder romp. In de hoek staat een groot aquarium waarin enorme grijze vissen met waaivormige vinnen langs het glas veggen. Ernaast staat een accordeon op de grond. Uit de boxen klinken jazzy viooltonen. Ze heeft Grappelli opgezet, mijn grote voorbeeld.

Ik geniet van de muziek en de lome warmte. Ze komt binnen en draagt een lichtblauw nachtgewaad. In haar handen heeft ze twee glazen die tot de rand toe gevuld zijn met een doorzichtige vloeistof, in beide drijft een druif.

Ze nestelt zich op de bank naast me en proost op de geslaagde avond. ‘Ik zal je straks vertellen over mijn volgende project, de innerlijke mens.’ Terwijl ik een slok neem, bekruipt me plotseling een onbestemd gevoel, er klopt iets niet. Ik wil opstaan, maar het lukt niet, slaap sleurt me naar een diepe afgrond, Grappelli sterft weg. Ik voel nog net dat ze op mijn schoot kruipt en haar handen met de sierlijke lange vingers om mijn hals legt.

2007.5.10 飛田空流 第24-2+IV

Het reuzenrad

Rick van Leeuwen

Tekenaars schetsen hun eerste portretten van de dag. Stralen van de opkomende zon sluimeren door de kastanjabomen op de heuvels. Boven hun kruinen is de hemel geel. Overal op de weg kleven folders aan het asfalt, tegen de stoepranden steunen lege bierflesjes. Alles stinkt naar pis. Zelfs de winkeltjes met fruit en pannenkoeken stinken naar pis.

Bleke vrouwen en mannen met heuptasjes stallen kratjes uit met vochtige druiven en appels, poetsen sieraden op, zilveren kandelaren. Hristo nadert het reuzenrad en groet de mollige dame die, zoals iedere ochtend, haar popcornkraampje boent. Zijn hart klopt in zijn keel, zijn mond is droog. Om zijn pols hoepelt een brede rol afplaktape. Hij is benieuwd hoe overbodig Vlado hem straks nog zal vinden, of die dikke klotzak spijt zal hebben.

Vanaf hier ziet hij het bankje dat aan de andere kant van het rad in de schaduw staat. Met palmtakken die er vanuit de omringende bakken overheen krullen. 'Vandaag haal jij die verdomde bank weg,' schreeuwde Vlado gisteren vanuit een van de onderste bakjes. Een arm rustte op zijn pens, in zijn vlezig hand deukte een blikje Zagorka-bier. De andere arm hing over de rand, een sjekkie gevangen tussen zijn vingers. 'Het maakt een waardeloze indruk als je daar zo op ligt te luieren.'

'Waarom?' riep Hristo en sprong op. Zijn hoofd bonkte. Met grote stappen liep hij op Vlado af. 'Jij...U ligt er toch zelf

ook maar wat bij en...'

'Houd je grote bek!' brulde Vlado. 'Ik ben hier de baas hoor je, ik!' Hij zakte puffend onderuit en lachte vals. 'Heeft die oude gek je geen manieren bijgebracht soms? Dat mijn oom die Milo al die tijd hier heeft laten aankloten, jesus, het is maar goed dat 'ie de pijp uit is, anders...'

Hristo stootte op hem af en greep hem bij z'n strot. De toppen van zijn duimen verdwenen in Vlado's nekvet.

'Doe maar,' gorgelde Vlado. 'Het zal je bezuren. Doe maar. Doe...'

Hristo kneep door, maar liet los toen hij een moeder met twee kleine kinderen zag komen aanlopen. Vlado sprong zo snel hij kon uit het bakje en duwde hem opzij. 'Vergeet dat bankje maar. Je vliegt eruit!' riep hij over zijn schouder, waarna hij met een brede glimlach en gespreide armen op de moeder en kinderen afstormde.

Het rad komt steeds dichterbij, de pislucht lijkt overal vandaan te komen. Hristo kijkt naar zijn vingertoppen die gisteren nog bijna Vlado's adem voorgoed benamen en hij vraagt zich af of hij doorgezet zou hebben. Hij stopt op de plek waar hij jaren geleden uit de bus stapte, waar hij voor het eerst de frisse zeelucht inademde die hij zo lang hij kon in zijn longen hield en hij herinnert zich de rust die hij ervoer, hoe schoon en vol leven hij zich voelde, hoewel zijn kleren het stof van de

wegscheurende bus opzogen en zijn hele lichaam plakte van de lange busreis. Hij proeft het stof op zijn lippen als hij eraan terugdenkt, aan hoe hij speelde met de munten en biljetten in zijn broekzak toen hij de eerste de beste strandtent binnenwandelde. ‘Om de eerste week door te komen jongen,’ had zijn vader er met een knipoog bij gezegd, maar het geld was de volgende dag al op.

Het was dezelfde strandtent waar hij later altijd op uitkeek vanaf het bankje in de schaduw, samen met Milo. En waar hij Mia niet zolang geleden voor het laatst langs de tafels zag dansen; een dienblad balanceerde op haar gespreide vingers, haar donkere paardenstaart zwiepte heen en weer tussen de schouderbladen, spleet uiteen en viel over haar schouders als ze stilstond. Breeduit glimlachend serveerde ze ontbijt aan haar eerste klanten van de dag. Op het moment dat ze zich omdraaide om terug naar de bar te dansen, kneept Milo hem zachtjes in zijn been.

‘Beste jongen...,’ zei hij en knikte naar een jong gezinnetje dat bij het rad stond te wachten. ‘Wil jij die aardige mensen daar even helpen?’ Milo’s stem piepte en kraakte, moest nog op gang komen, als de katrollen van het reuzenrad bij de eerste omwentelingen van de dag.

Hristo stond op en liep naar het gezin. De ouders waren blond en bruin. De twee kinderen hadden roze schouderjes en aten uit zakjes snoep. Hij begroette de ouders met een handdruk. Daarna hurkte hij neer, aaide de kinderen over hun kruinen en wees naar boven. ‘Look,’ zei hij. ‘Look there!’

De kinderen keken omhoog, vielen bijna achterover. De ouders ook. Daarop stak hij een paar vingers in een van de zakjes, woelde er doorheen zodat ze alle vier door het geritsel weer naar beneden keken, pakte er een snoepje uit en legde het op zijn tong. Een zacht, zoet snoepje. Hij kauwde er uitgebreid op en slikte het door. ‘Hmmm,’ zoemde hij en likte zijn lippen af. De kinderen kirden van plezier, de ouders keken elkaar lachend aan. De vader trok zijn portemonnee

en knikte met een vragende blik naar het lege rad.

‘Fourteen Leva total please. For three rounds.’

Terwijl de man zijn portemonnee opende en zijn duim over de biljetten liet glijden, keek de vrouw mee en fluisterde hem op een zangerige toon iets toe in hun eigen taal. Tegelijkertijd keken ze op van de portemonnee. De man gaf hem een biljet van twintig en knipoogde erbij. ‘Take this. It’s okay.’

Hristo maakte enkele lichte buigingen, vergrendelde het poortje nadat ze plaats hadden genomen en zette het wiel in beweging. Omdat het de eerste ronde van de dag zou worden, bleef hij er even bij staan en zoals wel vaker stokte het rad halverwege en Hristo telde af van drie naar nul. Maar in plaats van bij nul weer verder op gang te komen, piepte en kraakte het mechaniek nu als nooit tevoren en het bakje van waaruit de gezinsleden angstig omlaag keken, terwijl ze zich vastklampten aan de rand, slingerde heen en weer. Met een hand aan het bedieningspaneel stelde Hristo het gezin gerust, maar ondertussen ging zijn eigen hart tekeer als een wild beest. Tot het rad alsnog doordraaide, alsof er niets aan de hand was. Hij voelde eenzelfde opluchting als toen zijn vader hem toestemming gaf om naar de kust te vertrekken.

Hij bleef bij het rad staan tot de vader na een extra rondje aangaf dat het mooi was geweest. Nadat Hristo het poortje had ontgrendeld, zich verontschuldigde voor het ongemak en vervolgens het gezin gedag zei – even hartelijk als hij ze had begroet – liep hij terug naar het bankje. Hij zwaaide naar Mia die hem een goedemorgen toeriep en ging weer naast Milo zitten die over het strand uitstaarde en zei: ‘Weet je Hristo, ik ben je altijd erg dankbaar geweest voor je hulp. Ik bedoel, dat gedoe in die bakkes ’s nachts, ik kan het missen als mijn laatste haren, waar die ook mogen zitten, maar...’ Hij liet een stilte vallen die hij snel weer opvulde door te proesten. ‘Maar let wel op je nachtrust. De dagen zijn al zo lang. Jij werkt ’s nachts, ik overdag. Zo hebben we dat afgesproken. Begrijp me niet verkeerd, ik waardeer je gezelschap, maar kijk eens in

de spiegel, je ogen zijn spleetjes. Ga toch naar bed.’

‘Maak je niet druk,’ zei Hristo en keek naar de overkant. Mia wees twee voorbijgangers op de ontbijtkart, haar tanden glinsterden. ‘Ik ben uitgerust. Al slaap ik nog honderd uur, beter ga ik me niet voelen.’ Voordat Milo iets kon zeggen, sloeg hij een arm om de nek van zijn oude vriend en gaf hem zijn aandeel van de fooi van de nacht ervoor, waarop Milo zijn zonnebril omhoog schoof en met zijn verschrompelde duimen de biljetten en munten telde. ‘Je bent een dwaas,’ fluisterde hij en kuste hem op zijn voorhoofd. ‘Een dwaas naar mijn hart, dat wel, maar kijk toch naar mijn gezicht, beste jongen, naar die rimpels.’ Met al zijn vingers gleed hij langs de diepe groeven die van zijn voorhoofd tot in de hals leken gekerfd. ‘Als je zo doorgaat, betaal je er vroeg of laat de tol voor. Let op mijn woorden!’

Die waarschuwing schrok Hristo niet af; ook de volgende dag was hij er vroeg bij. Maar Mia werkte die dag niet. En de dagen erop ook niet. Er ging een week voorbij zonder dat hij op haar uitkeek. ‘Terug naar huis. Aan de studie,’ vernam hij van de barman.

‘Aha,’ reageerde hij met geveinsde onverschilligheid en sloot het rad die avond vroeger dan normaal.

Uitgeput sleepte hij zichzelf de volgende ochtend naar zijn werk.

Milo lag diep onderuitgezakt op het bankje. De klep van zijn versleten pet ver over zijn gezicht getrokken, palmbladeren eerbiedig over zijn roerloze lichaam gebogen.

Die dag bleef het rad gesloten. Hristo bracht zijn tijd door aan de bar waar hij jaren geleden binnenwandelde na de lange busreis. Waar de prijzen van het importbier hem naar adem hadden doen happen, zodat hij daarom maar een vertrouwde Zagorka bestelde. Hij dacht even aan terugkeren naar zijn familie, maar hij kon zich maar moeilijk een voorstelling maken van een leven buiten de kust. Thuis zou hij weer moeten zwoegen op het land, op zijn knieën onder een

laaiende zon, zijn handen ploegend in de aarde, iedere dag. Zijn familie in de wintermaanden bezoeken vond hij meer dan genoeg.

Hristo staat voor het rad en trekt met beide handen aan de tape die aan zijn vingers plakt. ‘Dus voor mij duizend anderen, hè Vlado,’ mompelt hij.

Zoals verwacht ligt die vetklep in een van de onderste bakjes te ronken. Zijn dikke pens bolt op als hij inademt. Een ingedeukt blikje deint mee, zijn armen hangen over de rand.

Hij ontgrendelt voorzichtig de metalen poortjes, sluipt op Vlado af. Zijn ratelende gesnurk doet een siddering door Hristo heen gaan. Hij bindt Vlado’s handen en voeten achter de stalen paal vast die het midden van het bakje met de as van het rad verbindt. Voordat hij uit het bakje stapt, plakt hij de mond van zijn chef stevig af. Op dat moment opent Vlado zijn ogen – wijde pupillen schieten van links naar rechts.

‘Geniet van het uitzicht,’ zegt Hristo en stapt eruit. Vlado schudt zijn hoofd, op het tempo van de pupillen in zijn vochttige ogen.

Met een ruk zet Hristo het rad aan. Krakend en piepend treedt het mechaniek in werking. Ongeveer halverwege zet hij het rad stil en doet de bedieningskast op slot.

Op het bankje in de schaduw rekt hij zich uit en stelt zich voor dat Vlado zich tot God wendt, jankt om zijn moeder. En hoe die papzak zich vertwijfeld zal afvragen of Hristo hem nog zal laten zakken.

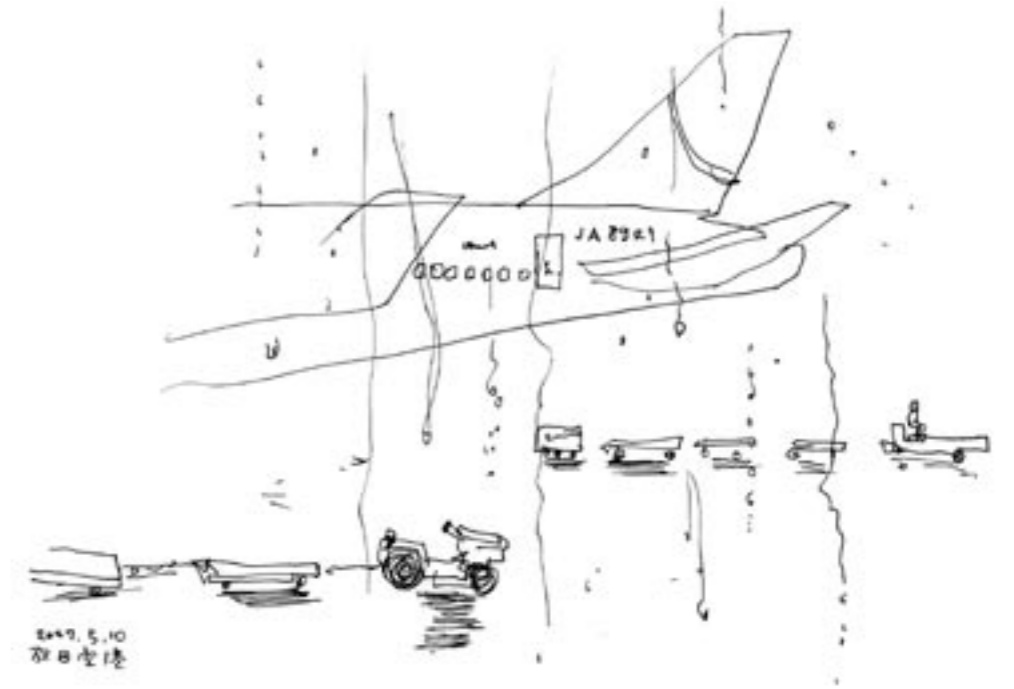
Hristo tuurt naar de strandtent aan de overkant waar niemand danst, geen paardenstaart heen en weer zwiept. Hij speelt met de sleutels in zijn broekzak, zoals hij ooit met het geld deed dat hij van zijn vader kreeg en wat uiteindelijk maar goed was voor twee Zagorka’s. Het bakje waar Vlado in zit, slingert en kraakt, ver daarboven drijft een mistflard. Vanuit zijn ooghoeken kijkt Hristo naar de lege plek op het bankje.

Lezingen, exposities en evenementen staan op Literatuurplein.nl, een website van de Vereniging Openbare Bibliotheken. Daar vindt u al het actuele nieuws over boeken en schrijvers, de literaire agenda, Nederlands grootste online catalogus en nog veel meer. Begin uw literaire zoektocht dus altijd op Literatuurplein.nl.

Leest Koot zich nog eens voor?

Literatuurplein.nl
De startpagina voor lezers

Het verbond

Linda Mulders en Lex Dulak

Bernhard duwde het colbertje in de handen van de gastvrouw en probeerde de volgende. Deze maakte hem weliswaar breder, maar was niet flatteus voor zijn halslijn.

‘Wat vind je?’ vroeg hij en tuitte zijn lippen.

De deur werd geopend door een tweede gastvrouw, gekleed in identiek marineblauw, die de kamer in stapte. Een golf van geroezemoes volgde haar. De meeste gasten waren al gearriveerd, realiseerde Bernhard zich. Geïrriteerd luisterde hij naar het gefluister van de twee dames, wat hem veel moeite

kostte en niets aan nieuwe informatie opleverde.

‘Weet jij nog wie de ringen had?’ zei de tweede gastvrouw. ‘Meneer Tassens,’ antwoordde de eerste. ‘Hij moet hier ergens rondlopen.’

Samen liepen ze naar de deur.

‘Wacht!’ riep Bernhard.

‘Meneer...’ zei de gastvrouw kort. ‘Ik kan u niet met alles helpen.’

‘Daar bent u toch voor?’ zei Bernhard. ‘Kijk nou mijn bril.

De poot is nog steeds niet gemaakt.’

‘Niet alles hoeft perfect te zijn.’

‘Jawel!’

Behoedzaam maakte de gastvrouw de bril los uit Bernhards grip en pakte het pootje tussen duim en wijsvinger.

‘Wat gaat u doen?’ vroeg Bernhard.

‘U helpen,’ zei de gastvrouw en boog het brillenpootje recht, waardoor het afbrak. ‘Ik ga eens een kijkje nemen bij de bruidgom,’ zei ze en legde de bril behoedzaam op de kaptafel.

‘Prima,’ zei Bernhard. ‘Vraagt u hem meteen of hij misschien plakband heeft?’

Hij zette de verminkte bril zo goed en zo kwaad als het ging op, liep achter haar aan de kamer uit, leunde over de balustrade en keek neer op de gasten beneden in de hal, die allen gekomen waren voor het huwelijk van zijn zuster en haar intrede in de familie Wetering. Bernhard liep de trap af en was nauwelijks beneden gekomen, toen hij tegen de muur werd gedrukt door meneer Wetering. De nu al rood aangelopen heer schudde hem hartelijk de hand. Bernhard had meneer Wetering nooit aardig gevonden. Misschien waren het zijn wenkbrauwen. Deze waren zo licht van kleur dat het lastig te onderscheiden was of hij er nu kwaadaardig mee fronste of ze in een vriendelijke boog omhoogtrok.

‘Bernhard! Wat leuk dat je er bent!’

Natuurlijk was hij er.

Meneer Wetering gaf hem een joviale stoot in zijn maagstreek. ‘Waar is mijn toekomstige schoondochter?’ vroeg hij. ‘Ik wil even checken of ze ’m nog niet gesmeerd is.’

Bernhard gebaarde de gang in. Terwijl de brede rug van meneer Wetering verdween, streelde Bernhard zijn gekneusde hand met zijn andere. Links van hem ging een deur open, waardoor Pieter Wetering gehaast op hem af kwam lopen.

‘Heb jij de gastvrouw gezien?’ vroeg hij. ‘Ze zei iets over rin-

gen en was toen ineens weg.’

‘Ik weet het niet. Heb je plakband meegenomen?’

‘Plakband? Heb je weer iets gebroken?’ zuchtte Pieter.

‘Ik niet,’ zei Bernhard.

Bernhard nam Pieter op. Hij had hem nooit gemogen en vroeg zich nu af of het alleen kwam door zijn veronderstelde paranormale gaven, die de familie Wetering altijd tot onverbloemde bewondering aanzetten en Pieter zelf tot grenzeloze opschepperij, of door zijn voorliefde voor het slaken van zuchten, waardoor hij in het beste geval verveeld, en in het slechtste geval levensmoe overkwam.

Pieter zuchtte en slofte naar de hal, waar hij een glas champagne van een voorbij drijvend dienblad pakte en achterover sloeg. Ook Bernhard voegde zich in het gezelschap en kwam zo tegenover zijn oudtante te staan, die tegen eenieder die voor haar ging staan een vrolijk ‘zo, zo’ ten gehore bracht, in de hoop dat de ander iets zou zeggen waaruit ze kon afleiden wie ze voor zich had.

‘Zo ja,’ zei Bernhard.

Hij liet zijn hand in zijn binnenzak glijden en voelde even aan beide ringen. Hij had ze maar even gepakt, om heel even te spelen met de gedachte het onwaarschijnlijke huwelijk tegen te houden. Hij zou ze zo weer eens op Pieters kamer leggen en veinzen dat ze er al die tijd gelegen hadden.

Plotseling kwam Jantine in paniek de trap af gerend, met de heren Tassens en Wetering in haar kielzog. Het gezelschap week uiteen en keek afwachtend naar het angstige gezicht van de oudste vriend van beide families. Hij bette nu met een zakdoek zijn bezwete gelaat. Pieter, die net verwickeld was in een verhandeling over hoe de nummermelder de reputatie van telepathie verpestte, werd naar Jantine toegedraaid en keek zijn verloofde lachend aan.

‘Wat doe je beneden, schatje?’ vroeg hij jofel.

‘De ringen zijn verdwenen,’ fluisterschreeuwde ze.

‘De ringen?’ lachte Pieter.

‘Zo,zo,’ zei Bernhards oudtante.

‘Wat moet ik daar nou mee, schatje?’ zei Pieter. ‘Ik heb ze toch niet gehad?’

Bernhard, die door alle belangstellenden tegen de rug van meneer Wetering werd geduwd, voelde de ringen hard tegen zijn borst drukken. Toen hij naar zijn zus keek, begon hij een lichte wroeging te voelen. De laatste keer dat hij haar zo overstuur had gezien was in 1990, toen de wandeltocht over de Adatara niet doorging omdat de vulkaan begon te roken en de plaatselijke gids bang was voor een uitbarsting.

Pieter nam een slok champagne en spoelde het schijnbaar gedachteloos door zijn mond. Beurtelings keek hij de gasten aan, maar leek Bernhard over te slaan.

‘Pieter kan vast wel voelen waar de ringen zijn,’ zei Bernhard.

Alle Weteringen keken verwachtingsvol naar Pieter, die zijn champagne terug zijn glas in proestte. Hij veegde zijn mond af en zette het glas op een leeg dienblad.

‘Ik denk dat we ze gewoon kunnen vinden door logisch na te denken,’ zei hij. ‘Wie heeft ze het laatst gehad?’

‘Ja, genie, als we dat wisten...’ zei Bernhards vader, meneer Haveling.

‘Geen paniek,’ zei mevrouw Wetering. ‘Pieter vindt ze wel.’

‘Ja, ja,’ zei mevrouw Haveling.

‘Noem jij mijn zoon een oplichter?’ baste meneer Wetering.

‘Dat is een manier om ernaar te kijken,’ zei Bernhards suikeroom.

‘Ik durf te wedden...’ zei meneer Wetering, terwijl hij een arm om Pieter sloeg en hem stevig tegen zich aandrukte.

‘O, ja?’ vroeg meneer Haveling. ‘Durf je te wedden?’

‘Ja, ik durf te wedden,’ zei meneer Wetering, en ging uitdagend met zijn handen in zijn zij staan. ‘Sterker nog: Pieter zelf zou durven wedden dat hij de ringen binnen een uur vindt.’

Bernhards vader en moeder wisselden een blik. ‘Ook om zijn eigen huwelijk?’

Iedereen keek nu naar Pieter.

‘Dat is...’ stamelde Jantine.

‘Kijk,’ zei meneer Haveling snel. ‘Dat is precies wat Jantine ook wilde zeggen, als blijkt van het onwankelbaar vertrouwen in haar toekomstige echtgenoot.’

‘Ik vind het een belachelijk idee,’ zei mevrouw Wetering.

‘Ah, dus u denkt ook dat Pieter de boel bij elkaar verzint?’

Meneer Tassens vertelde gehaast hoe hij bij aankomst had gecontroleerd of hij de ringen nog had. Dit was ook zo geweest, wist Bernhard. Hij was al tijden bekend met het chaotische bestaan van de oude man en wist dat hij al zijn waardevolle spullen in zijn brillenkoker stopte, om dit vervolgens weer te vergeten. Pieter leek dat op dat moment ook te bedenken, want een zelfverzekerde glimlach spreidde zich uit over zijn gezicht. Hij deed een stap naar voren en verklaarde: ‘Waar heb je je brillenkoker? Daar zitten ze in.’

De Weteringen joelden en meneer Tassens werd belaagd door twee achterneven, die hem beetgrepen en zijn binnenzak plunderden. Ze vonden de brillenkoker en gaven hem aan meneer Wetering, die hem met een plechtig gebaar opende. Vier sleutels en een vergeelde pasfoto vielen op de grond.

‘Ze zaten er wel,’ zei meneer Tassens.

‘Misschien zit hij in iemand anders’ brillenkoker,’ riep meneer Wetering. ‘Dat zou de zaak verklaren. Laat iedereen zijn brillenkoker tevoorschijn halen.’

‘Dat lijkt me niet nodig,’ zuchtte Pieter.

‘Weet je al waar ze zijn, dan?’ vroeg meneer Wetering.

Het zweet stond op Pieters voorhoofd en zelfs Bernhard begon het warm te krijgen. Dit zou er wel eens in kunnen uitmonden dat ze allemaal hun zakken moesten legen.

‘Ik heb even rust nodig,’ zuchtte Pieter en baande zich een

weg door de menigte naar de trap.

‘Pieter!’ zei Jantine. ‘Je gaat de ringen toch wel zoeken?’

Door te zeggen dat ze in de brillenkoker zaten, had Pieter de uitdaging immers min of meer aanvaard.

‘Rustig maar, schatje,’ zuchtte Pieter, en sjokte naar boven.

Langzaam ontstonden er weer gesprekken in het gezelschap en mevrouw Haveling probeerde Jantine op te beuren. Een half uur later leek iedereen de ernst van de situatie al niet meer in te zien. Meneer Wetering wierp af en toe nog een bedenkelijke blik de trap op en hield zijn champagne soms wat langer in zijn mond dan nodig was. Bernhard kon echter geen gesprek meer aanknopen en had spijt, ja grote spijt. Hij wou dat hij deze hele dag kon vergeten. Nee, hij moest de zaken rechtzetten.

Hij werd opgeschrikt door een ober die een schaal met een piramide van toastjes met een oranjeroze substantie erop onder zijn neus hield.

‘Een zalmtoastje, meneer?’ zei de ober met strak gelaat.

‘Een zalmtoastje?’ vroeg Bernhard, maar kreeg toen een idee. ‘Een zalmtoastje!’ zei hij en keek de ober zo glunderend aan dat deze van schrik een stap naar achteren deed.

‘Het is nog niet helemaal de tijd voor zalmtoastjes,’ zei Bernhard en nam het blad van de ober over. Hij verdween door de dubbele klapdeur de keuken in en keek om zich heen. Iedereen was druk bezig. Bernhard zocht een plekje achterin en zette het blad op een stalen aanrecht. Snel haalde hij de ringen uit zijn binnenzak en duwde ze met zijn vingers in de koele roze zalm pasta. Het oppervlak streek hij weer glad, zodat alle toastjes er weer hetzelfde uitzagen. Het toastje met de ringen zette hij op de top van de piramide, omdat hij wist dat Pieter altijd het bovenste van elke stapel pakte en nooit van de zijkantjes.

Tevreden streek Bernhard zijn revers glad en sprak een passerende ober aan. Het was dezelfde als eerder.

‘Kunt u over vijf minuten de zalmtoastjes serveren?’ vroeg Bernhard. De man knikte.

Hij had nu precies vijf minuten de tijd om Pieter van zijn kamer naar beneden te loodsen. Bernhard liep vastberaden terug, holde de trap op en trof Pieter met zijn handen in het haar aan op bed.

‘Ik wil best trouwen,’ zei Pieter toen hij Bernhard opmerkte. ‘Dat is het niet. Maar wat een... gedoe allemaal!’

Bernhard ging naast Pieter op het bed zitten. Het waterbed veerde mee en verhinderde Pieter om verder te praten. Toen ze weer stilzaten, gaf hij nog slechts een lange zucht.

‘Je moet gewoon wat op krachten komen,’ zei Bernhard.

‘Jij hebt makkelijk praten,’ zei Pieter. ‘Ze lachen me uit daar beneden.’

‘Er komt zo eten. Kom op. Op een lege maag kun je niet zoeken.’

Pieter stond op en sjokte achter Bernhard aan de kamer uit. Op de overloop bleven ze even staan om naar de mensenmassa beneden te kijken. De Havelingen, de Weteringen, en vijf obers met schalen zalmtoastjes.

‘Wat is dat?’ wilde Pieter weten.

‘Een ramp!’ bracht Bernhard uit.

‘Ben je vegetarisch?’ Pieter begon naar beneden te lopen, met Bernhard op zijn hielen. ‘Je hebt wel gelijk. Ik rammel!’ Hij baande zich een weg naar de dichtstbijzijnde ober. Van het blad dat op zijn vingertoppen balanceerde, waren de bovenste tien toastjes al verdwenen. Pieter stak zijn hand uit.

Bernhard keek om zich heen en zag dezelfde ober die hij eerder had gesproken, komen aanlopen met een nog onaangebrosen blad. Hij wist niet zeker of het de goede was, maar het bovenste toastje lag er in ieder geval nog. Toen de man hem zag, minderde hij vaart, maar voordat hij zich kon omdraaien, deed Bernhard een stap in zijn richting en pakte het blad uit zijn handen.

‘Wacht!’ zei hij tegen Pieter. ‘Hier is nog niemand aan begonnen. De bovenste is voor jou!’

Pieter glimlachte en pakte het bovenste toastje, met zijn vingers goed om de zijkantjes zodat ze niet vies zouden worden.

‘Lekker.’

Pieter stopte het toastje in een keer in zijn mond, kauwde er een paar keer op en keek toen verbaasd naar Bernhard, die hem met volle aandacht en half open mond gadesloeg. Wat zou er gebeuren als iemand op twee ringen kauwde?

Bernhard bleef Pieter aanstaren tot deze zijn mond leeg had.

‘En?’ vroeg hij.

‘En?’ herhaalde Pieter.

Teleurgesteld duwde Bernhard de schaal in de handen van een passerend familielid en keek weer om zich heen. De mensen waren blijkbaar hongerig, want de schalen werden in rap tempo leger en leger. Toch riep niemand uit dat de ringen terecht waren.

Daar, vlak naast de tafel, stond nog iemand met een vis-toastje in zijn handen. Hij had er nog niet van gegeten. Dit kon wel eens de goede zijn. Binnen een tel stond Bernhard naast hem en ontnam de man voorzichtig het toastje.

‘Pardon, ik geloof dat dit de mijne is.’

De man – aan zijn wenkbrauwloze toestand te zien duidelijk een Wetering – keek hem onzeker aan. ‘Staan ze op naam?’

Bernhard dacht na over een passend antwoord, kon er geen bedenken en draaide zich abrupt om. Pieter had gelukkig niets gezien. Bernhard duwde hem het toastje in de hand.

‘Je oom biedt je dit toastje aan,’ gebaarde hij naar de nu toastloze man die verderop stond.

‘Hij biedt een toastje aan?’

Bernhard knikte. Pieter maakte een proostend gebaar naar

de man en nam een hap. Terwijl hij kauwde, keek Bernhard nonchalant de andere kant op. Pieter slikte en zei: ‘Die toastjes vullen nogal. Ik ga even kijken hoe Jantine het maakt, voordat ik er nog meer aangeboden krijg.’

Met groeiende wanhoop keek Bernhard toe hoe de schalen steeds leger en de gasten steeds voller werden. En Pieter at niets meer. Nu ja, alle bovenste toastjes waren toch al weg. Dus waar..?

‘Nog tien minuten,’ zei Bernhards suikeroom. ‘Ik ben benieuwd of het hem lukt.’

Pieter keek links en rechts in bloempotten en op tafels en probeerde dat, naar het scheen, eruit te laten zien alsof hij beslist niet aan het zoeken was. Af en toe stelde hij iemand zuchtend een vraag uit het repertoire van belangstellende vragen, en liep afwezig weer verder.

Omdat Bernhard Pieter de ringen niet in handen kon spelen zonder dat hij wist waar ze waren, at hij voor de zekerheid zo veel mogelijk toastjes, zonder enig resultaat, op een hardnekkige misselijkheid na. Met nog vijf minuten te gaan, bleef iedereen uit de buurt van Pieter en niemand durfde hem meer aan te spreken. Pieter zelf ging naast Bernhards oudtante zitten en zuchtte diep.

‘Zo zo,’ zei de oude dame.

‘Ik heb ze niet,’ zei Pieter, alsof die twee woordjes nodig waren geweest om hem dat te laten opbiechten. ‘Ik weet niet waar ze zijn.’

‘Maar je bent paranormaal begaafd!’ zei Jantine. ‘Je weet altijd alles!’

‘Niemand weet alles,’ snauwde Pieter. De aanwezigen hielden hun adem in. Pieters gezicht verzachtte toen hij naar Jantine keek.

‘We kunnen toch nog steeds trouwen?’ vroeg hij.

Meneer Haveling deed zijn mond open, maar voordat hij kon zeggen of hij het daarmee eens was of wilde protesteren,

zei Jantine: ‘Het punt is niet alleen dat er geen ringen zijn. Het is vooral dat je die stomme weddenschap bent aangegaan.’

‘Nou ja,’ zei Pieter, ‘dat eerste kan ik alvast oplossen.’ Hij begaf zich op een drafje naar een van de sta-tafels en schoof twee servetringen van de rolletjes servetten. ‘Hier!’

Nadat de bruid het gebouw had verlaten en de bruidegom zich had opgesloten op zijn kamer, doof voor het harde bonzen op de deur van zijn vader en de gastvrouw, bleven de Weteringen en de Havelingen achter in de grote feestruimte. Niemand zei iets. De Weteringen begonnen zich in groepjes terug te trekken, en wierpen misprijzende blikken op de Havelingen.

‘Het was jullie idee,’ riep een oude vrouw die haar gebrek aan wenkbrauwen compenseerde met een paar lange haren op haar kin.

‘Jullie namen het serieus,’ beet Bernhards moeder haar toe. ‘Veel erger.’

Zwijgzaam en traag als een rouwstoet vertrokken de Weteringen uiteindelijk. Bernhard stond bij het grote raam aan de zijkant, vanwaar hij Pieter over de landerijen zag wegrennen, terwijl de gastvrouw en Pieters vader – nu om beurten – op zijn gesloten deur bonnsden. Bernhard draaide zich om en sloot zich aan bij de rest van de Havelingen, die nu ook aanstalten maakten om weg te gaan en belandde in de rij naast zijn oudtante.

‘Wat heb ik gedaan,’ mompelde hij.

Zijn oudtante draaide zich naar hem om en lachte breed. ‘Niet jij.’

‘U weet niet half wat ik op mijn geweten heb, tante...’ zei Bernhard.

‘Wij,’ zei ze. Ze opende haar hand en liet de ringen zien, verbonden door een dun draadje speeksel.

Bernhard sloeg zijn armen voor zijn borst over elkaar, opende ze weer, deed zijn handen in de zakken van zijn colbertje, haalde ze er weer uit en legde ze achter zijn rug in elkaar.

‘Waarom hebt u niets gezegd?’

‘Ach jongen. Niemand van ons wil toch een Wetering in de familie.’

Ze gaf hem een arm en trok hem mee naar buiten, de vrolijke stoet Havelingen in.

Argentinië

In een boomhut is het leven anders. Dan dirigeer je wie je maar wilt en kies je zelf je onderdanen. Bij het beklimmen van de ladder begint het al: je stappen worden gericht en al snuivend geraak je boven. ‘Treedt binnen en verken mijn hoeken en kieren, mijn grootte en hoogte.’ De boomhut verwelkomt zonder te waarschuwen. Het zijn de wolven die er heersen.

Lien Nollet

Meneer Terwilt leeft [weer] en is geen sukkel [meer]

Olga Polskin

‘Kijk daar komt de trein en ik zit er ook al in,’ zei meneer Terwilt en schrok ervan. Dit had hij wel vaker, bijvoorbeeld als hij geld ging inzamelen voor de Bescherming. Dan was hij voor zijn gevoel nog maar net begonnen of hij stond alweer op zijn eigen (kraakheldere) stoep met een wel erg volle collectebus. Dat hij op de middenstip stond met iets ronds in zijn handen, terwijl hij toch echt net op de hoofdtribune had plaatsgenomen. Pas op zijn werk: al vrij. Op vakantie: weer een tijdje thuis. Meneer Terwilt had het gevoel dat hij af en toe dingen niet bewust meemaakte – en dat van die buurman natuurlijk.

Meneer Terwilt ging vanaf nu geen moment meer missen. Van een douchegordijn, een metalen frame met wieltjes (eens een salontafel) en enkele meters ijzerdraad maakte Terwilt een raamwerk waarbinnen hij kon staan en zich kon voortbewe­gen. Prachtig. Nu nog de videorecorder bevestigen en de onnoembare was klaar.

Vanuit het keukenraam zag hij dat het schoolplein leeg was en ook bij het veldje was geen van hen. Even later liep meneer Terwilt voorzichtig een rondje, maar een fractie van een seconde eerder al snelde meneer Terwilt naar huis, waarbij hij ettelijke keren viel, een fiets meenam [spreekwoordelijk gesproken natuurlijk] en met zijn stelling een paar keer bleef steken achter bloedende mensen of gehavende struiken.

Mevrouw Terwilt gaf haar man de wind van voren: ‘Laat jouw hersenen lekker drijven in de beerput die je leven omvat.’ Hoewel zij achteraf ontkende dat zij dat gezegd had en dat ze zoiets ook nooit zou kunnen zeggen omdat het wel gewoon haar man was – of zoiets dergelijks.

‘Maar zei hij dan niets terug?’ [?]

[inspringen] *Mevrouw Terwilt:* ‘En toen bleek dat hij niets van die video had meegekregen. Ik vind het raar. En hij was

niet in slaap gevallen, zegt-ie. Ik vind het zó raar. Gewoon stukken weg, dat hij het niet meekrijgt, gewoon met zijn ogen open.’

Buurvrouwjtje: ‘Ja, dat is raar, net zo of mijn jongste broer een korter been heeft maar hij hinkt niet.’

Meneer Terwilt: ‘Nog koffie?’

Buurvrouwjtje: ‘Nee hoor, ik hou niet zo van die rare koffie.’

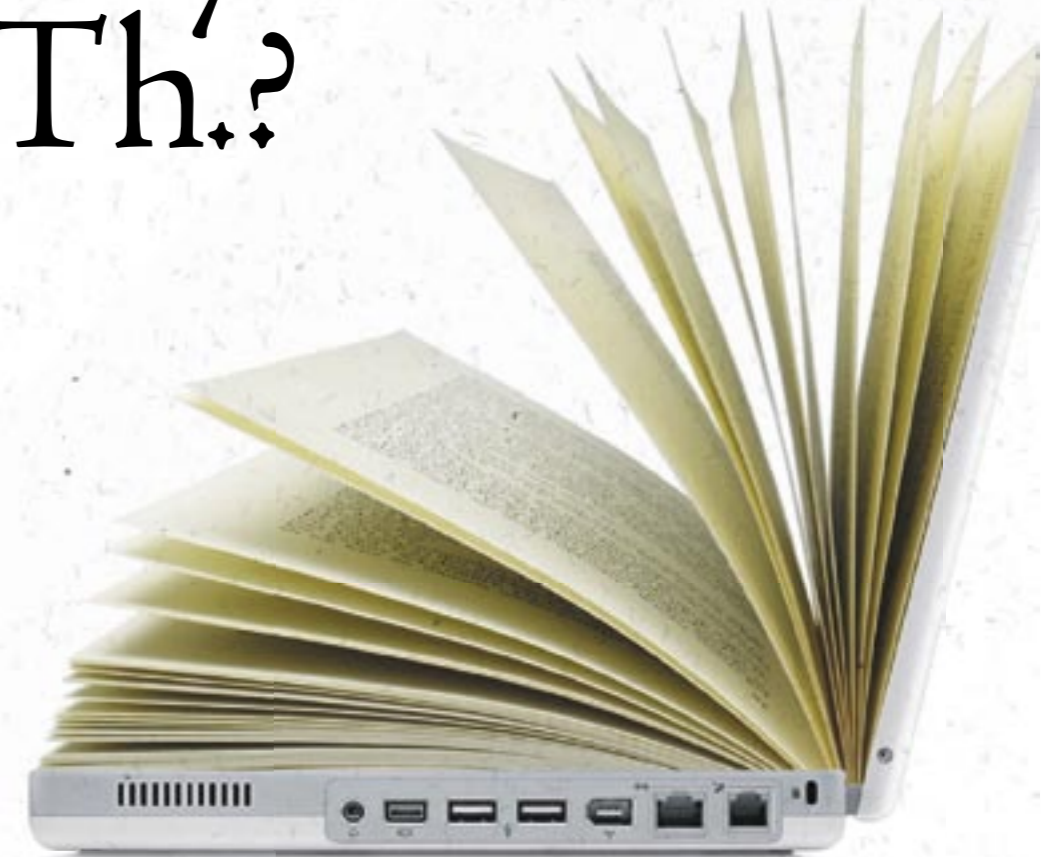
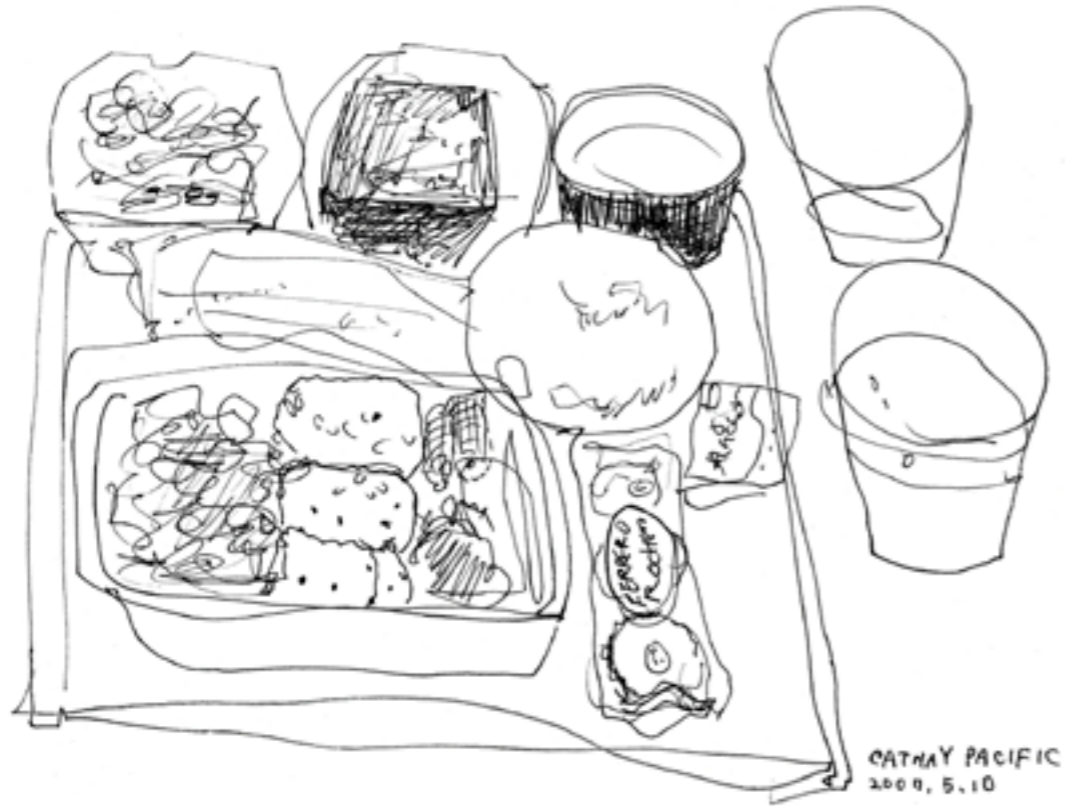
Mevrouw Terwilt: ‘Ach, het is ook veel te laat voor koffie.’ [einde inspringen]

‘Als jij nou eens, mij nou eens opneemt, vanachter mij terwijl ik video kijk, dan kan ik later terugzien hoe ik echt ben terwijl ik weg ben, terwijl ik tegelijkertijd kan zien wat er is opgenomen, dat scheelt de helft qua tijd,’ sprak de heer Terwilt en dacht het en zei tegelijkertijd tegen zijn vrouw: ‘Nee dat klopt niet.’ [Sorry dat het verhaal eigenlijk van het begin af wat moeizaam loopt, maar ik moet de hele tijd huilen en ben daardoor van slag en wel het laatste waar ik nu aan denk is het beëindigen van dit kutverhaal.]

Goed, de hoepel ging weg, de videorecorder weer in het kastje, met natuurlijk de stroomtransformator uitgeschakeld. Wat een vrijheid en een gevoel dat van alles kan! Meneer Terwilt moest nog een manier verzinnen hoe hij zijn nieuwe geluk nu weer het best kon omschrijven. Maar... hij knapte ervan op, het huis knapte ervan op en ook de buurt knapte ervan op. Samen met elkaar, allebei een kopje van die rare koffie en speciaal voor mevrouw Terwilt drie schuimgebakjes erbij. [Geeuw.]

Alles wat u weten wilt over literatuur staat op Literatuurplein.nl, een website van de Vereniging Openbare Bibliotheken. Daar vindt u al het actuele nieuws over boeken en schrijvers, de literaire agenda, Nederlands grootste online catalogus en nog veel meer. Begin uw literaire zoektocht dus altijd op Literatuurplein.nl.

In welke cyclus zit A.F.Th.?

Literatuurplein.nl
De startpagina voor lezers

Het noodzakelijke evenwicht der dingen

Victor Krul

1

Het fluweel van de rode bank prikt in mijn kont. Ik zit er naakt op, als een Grieks beeld. Rond mij dansen mensen. Vier in totaal; de een langer dan de ander. Ik vind het niet erg, al ziet het er weinig evenwichtig uit.

Omdat ik zelf de kleinste van het stel ben, heb ik plaatsgenomen op de bank. De andere mensen waren het hier na enig morren mee eens. Ze bedongen echter wel een overleg en besloten hierin dat ik naakt op de bank moest plaatsnemen. ‘Als een Grieks beeld,’ zeiden ze tegen mij. Ik vroeg niet waarom, want te veel kennis is niet goed voor een mens.

Ook in kennis moet worden gestreefd naar evenwicht en evenwicht had ik die dag zeker, want de mensen rond mij waren absoluut dommer. Zoiets voel je. Ondertussen klonk er luide muziek vanuit een box die aan de zijkant van de kamer stond opgesteld.

Mijn naam is Bram Kaandorp en ik kom van ver. Op mijn zevende heb ik het ouderlijk huis verlaten, want er was zo veel ruzie dat ik er niet beter van werd. Ik raakte verwaarloosd op alle mogelijke manieren. Gelukkig werd ik in een uitstekend gastgezin geplaatst dat mij behandelde als hun

eigen zoon. Zo bleef alles in evenwicht. Deze mensen stonden erop mij een nieuwe naam te geven, maar zodra ik mijn jeugdigheid had verloren, heb ik afstand gedaan van deze naam. Twee namen in één leven is er één te veel, tenzij je een dubbelleven leidt, maar daarvoor bezit ik niet de instrumenten. Ik waardeer echter wel de symmetrie van een dubbelleven en ook de leugens ervan bevallen mij zeer. Toch heb ik er niet voor gekozen, Ik beheers de kunde van het liegen namelijk niet. Ik heb jarenlang gedacht dat ik deze kunde tot in de perfectie beheerste, maar op een gegeven moment was het niet meer menswaardig om dit vol te houden; elke leugen die ik vertelde werd herkend en de consequenties waren ernstig. Eén keer werd ik door mijn échte ouders opgesloten in de kelder, één keer door mijn nepouders op zolder. Twee keer werd ik in elkaar geslagen door jongens die zich weken als mijn vrienden hadden voorgedaan en twee keer werd ik in elkaar geslagen door jongens die ik nog nooit van mijn leven had gezien. Ze stelden mij een tamelijk idiote vraag en daaruit maakte ik op dat zij dom waren, waarop ik erop los fabuleerde. Mijn observatie was juist geweest, want de jongens slikten mijn leugens als zoete koek. Tot het moment dat een van hen, de jongste, tegen de oudste zei: ‘Dit kan niet.’ Waarop de oudste, hij had een oorbel en een leren jas van matige kwaliteit, antwoordde: ‘We slaan hem in elkaar.’ En vervolgens lag ik langs de kant van de weg. Met een gekneusde rib en een bloedneus. En nog erger: een lekke band. Die hadden de klootzakken leeggelaten. Er was geen hoop meer voor hen.

2

Ik hou erg van dansen. Je lichaam is een geschenk en daar mag je best mee draaien; maar als je naakt bent, kun je dat beter nalaten. Ooit een piemel zien dansen? Dat is geen gezicht. Het zwaait maar heen en weer. De enige goede, dans-

bare piemel is een stijve piemel. Een danspaal. Maar van de mensen voor mijn neus, krijg ik helaas geen stijve piemel. Ik krijg er eerder tranen van in mijn ogen. Het onevenwichtige in hen voert de boventoon.

Toch heb ik het naar mijn zin. Het rode fluweel dat in mijn kont prikt zorgt ervoor dat ik het gevoel heb dat ik mij ergens bevind waar men mijn aanwezigheid niet op prijs stelt. Ik ben op mijn best in zulke situaties. Mijn humor wordt net even scherper en mijn natuurlijke overwicht net iets groter. Ook mijn verdriet wordt groter. Maar verdriet is iets moois; een het samensmelten van kwetsbaarheid en sterkte. Verdriet kan mij niet groot genoeg zijn.

Omdat ik de aandacht niet krijg die ik verdien – de vier mensen dansen zonder enig contact met de wereld – begin ik te huilen. Ik jammer erbij, zoals gevallen vrouwen jammeren: ‘Mijn naakte lichaam wordt niet gewaardeerd,’ huil ik. ‘Wat is er mis met mij?’

Nu stoppen de dansende mensen. Eentje heeft mijn verdriet gezien en stelt de anderen op de hoogte. Plots kijken ze allemaal mijn kant op en een meisje komt op mij af en neemt naast mij plaats. Ze slaat haar arm rond mijn naakte lichaam, kriebelt even in mijn zij en vraagt: ‘Is er iets?’

Ik vind dit nogal een domme vraag.

Ondertussen denk ik terug aan mijn verleden vol problemen. Zo probeer ik mijn verdriet te versterken. Mijn tranen van voeding te voorzien. Ik zie het huis waarin ik jaren heb gewoond en zie de kat die ik ooit met een baksteen dood sloeg. Dat beeld, de kleine platgeslagen hersentjes op een palet van rood, zal niet snel meer van mijn netvlies verdwijnen en de jankende geluiden die mijn nepmama na mijn daad maakte zullen mij ook altijd bijblijven. Die staan op mijn trommelvlies geschreven met onevenwichtige letters.

Als straf werd ik die dag opgesloten op zolder. Alsof alle hoop verloren was.

3

Als ik naakt ben, voel ik mij zelden opgelaten. Maar als mensen domme vragen stellen, weet ik mij geen houding aan te meten.

‘Ja,’ antwoord ik het domme meisje. ‘Er is iets, ja. Dat kun je wel stellen.’

Ik zeg het in alle vriendelijkheid, met de woorden die ik hiervoor het meest geschikt vind. Ik trek er een laconiek gezicht bij en schud mijn hoofd, alsof ik wil zeggen: ‘Maar zo erg is het niet.’

‘Laat hem maar,’ zegt een van de jongens. Hij begint weer te bewegen. Hij danst nog niet echt, het is meer heupwiegen. Het is de vraag of hij ooit nog in de trance kan komen van zo even. Ik heb mijn twijfels; het is lastig twee keer dezelfde snaar te raken. Ook dat heeft te maken met evenwicht. Eigenlijk is het logisch: alles wat in evenwicht is, kan op eigen kracht bestaan. Al wat onevenwichtig is, heeft iets anders nodig om overeind te blijven.

4

‘Mag ik iets vragen?’ vraagt het meisje. Haar hand ligt om mijn middel heen; als een strakgetrokken riem. ‘Train je veel?’

Nu laat ze mijn middel los en streelt mijn arm. Hij is gespierd. Er zitten blauwe aders op die tegen mijn huid prikken. Soms denk ik dat ze er doorheen willen prikken maar dat niet durven.

‘Nee,’ zeg ik. ‘Ik heb veel seks. Daar krijg je sterke armen van.’

Het meisje lacht. Ze lijkt onder de indruk. De jongen die heupwiegt is nog steeds niet aan het dansen. Hij heeft mensen nodig die met hem mee dansen. Hij is niet in evenwicht.

‘Wil je dansen?’ vraagt het meisje. Maar ik schud mijn hoofd. ‘Vroeger danste ik veel,’ zeg ik naar waarheid. ‘Maar

toen sloegen ze mij altijd in elkaar. Misschien heeft het met dat dansen te maken, daarom ben ik ermee gestopt.’

Het meisje knikt vol begrip en plots zoent ze me. Ze duikt op mijn mond af als een haai op zijn prooi. Ik krijg eindelijk een stijve piemel.

Ik krijg goesting de anderen weg te sturen en het volmaakte evenwicht met dit meisje te vinden. Maar ik beheers mij en duw haar weg. Haar tranen ten spijt, die komen van de drank, ze vluchten uit haar lichaam zoals mijn aders dat zouden willen uit het mijne. Ik moet het meisje compenseren voor het vochtverlies.

Ondertussen verlaten de twee andere mensen de kamer. Geen idee waarom. Enkel de heupwieger blijft staan; maar die heeft geen aandacht voor de haai en voor mij. Ik mag kortom niet dralen. Er is slechts een remedie. Ik spuug de haai in het gezicht. Tot mijn grote schrik begint ze te lachen. Ik had verwacht dat ze mij in elkaar zou slaan, zoals zovelen haar voorgingen. Maar de vorige keren dat ik in elkaar werd geslagen, ging er een leugen van mij aan vooraf. Die leugen was nu uitgebleven. Ik liet de eerlijkheid hoogtij vieren en bewandelde niet de weg der leugens. Ik liep er alsof ik er kind aan huis was.

5

Ik begin mij te ergeren aan de heupwiegende jongen. Als Grieks beeld vind ik dat ik mij nergens mee mag bemoeien, maar toch open ik mijn mond en spreek de woorden van iemand die oprecht is: ‘Wil je ermee stoppen?’ vraag ik hem.

Hij kijkt geschrokken. ‘Het ziet niet uit,’ leg ik uit.

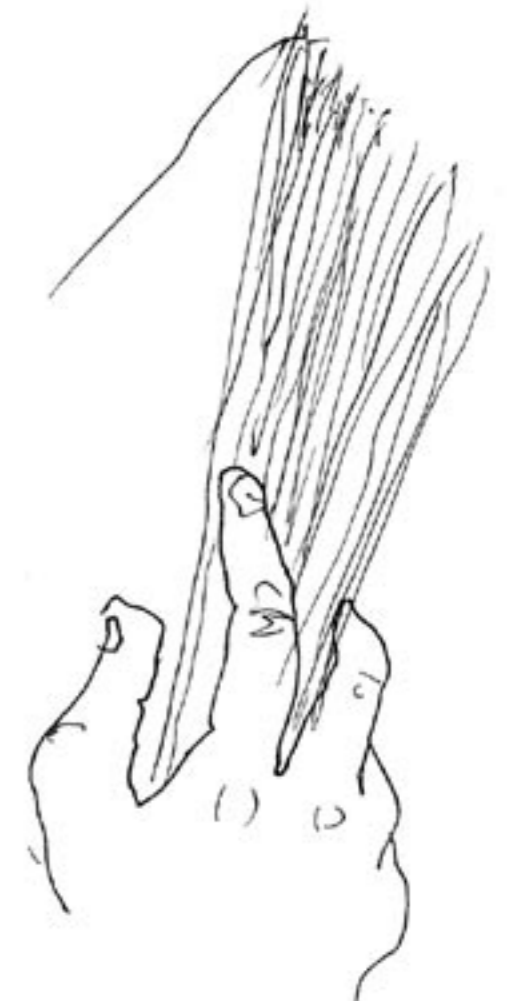
De haai begint te lachen, de heupwieger lacht uit onnozelheid mee en het Griekse beeld ziet zijn eerdere hypothese dat de anderen dom zijn onderstreept.

Ik lig nog steeds op de fluwelen rode sofa en vraag het

meisje of ze met de jongen wil dansen. ‘Breng hem toch in evenwicht,’ smeed ik haar. ‘Breng jezelf in evenwicht.’ Dapper veegt ze mijn speeksel met haar mouw van haar gezicht. ‘Het zat in mijn oog,’ zegt ze en ik knik tevreden. Het oog is een kwetsbaar deel van de mens; door in haar oog te spugen heb ik haar weerbaarder gemaakt dan ze was.

6

De muziek stopt. Alsof God een spel aan het spelen is met ons. Uitgerekend nu het meisje de jongen weer in evenwicht zal brengen. Ik vraag haar: ‘Kun je dansen zonder muziek?’ En ze antwoordt: ‘Ik kan mijn best doen?’ Het is de onzekerheid die mij overtuigt van haar onkunde en ik kijk langs hen heen, naar de leegte van de kamer. Als ik het meisje aankijk, zie ik dat ze de hand van de jongen vastpakt. Ze wiegt haar heupen op het ritme van muziek die niet meer klinkt. Het is mij duidelijk – Bram Kaandorp, de jongen uit het gebroken gezin, de jongen met aders die uit zijn lijf willen vluchten, de jongen die niet kan liegen en meerdere keren in elkaar is geslagen vanwege dit feit – dat voor sommige mensen geen hoop meer is.

[advertentie]

10 jaar Poëziecircus!

21/9/2007: POËZIECIRCUS IN TIVOLI

Tsead Bruinja • Bernhard Christiansen • David van den Bosch • Annemieke Gerrist • Ruben van Gogh • Erik-Jan Harmens • Krijn Peter Hesselink • Ingmar Heytze • Sylvia Hubers • Caroline Kramer • Alexis de Roode • Herman Smith • Vrouwkje Tuinman • Menno Wigman • PHINX • Leine • Jo-Anne • Vliegend Schroot Tommy Wieringa • Ronald Giphart • presentatie: F. Starik
(Tivoli Oudegracht, aanvang 20.00 uur, toegang: € 10,-)

20/9/2007: DEBAT ~ POËZIE, PAPIER & PODIUM

Academiegebouw, aanvang 20.00 uur, toegang: gratis

22/9/2007: KWALIFICATIE NK POETRY POETRYSLAM '07 (Locatie nog niet bekend, toegang gratis)

www.poeziecircus.nl

's Avonds in McMinnville

Tania Heimans

McMinnville – Oregon – 14 augustus 1992

Lieve Maddy,

Het is hier warm. Zelfs 's avonds plakt de hitte aan me als het zeewier dat jij naar me gooide. John heeft nergens last van. Hij snurkt als nooit tevoren. De dekens hoog opgetrokken tot zijn kin. Mij wil de slaap niet nemen. Daarom schrijf ik jou. Dat zijn de feiten, lieve Maddy. Of wil je liever dat ik je nu Marleen noem? Hoe dan ook, ik heb je nog zo veel en tegelijkertijd zo weinig te vertellen.

Goed, de feiten. Als ik aandachtig luister is er geluid: de windmolen buiten die John steeds 'vergeet' te smeren, waardoor ieder zuchtje wind tot een schrapend gepiep vervormt. Niet dat er veel wind staat. Helaas niet. Wat verlang ik naar een frisse bries, zoals aan de Hollandse stranden, met de geur van zee, zoals deze voor jouw huis tegen de het zand slaat. Want je woont er toch nog steeds, Maddy? Aan de Hollandse kust, hier mijlver vandaan?

Ik dwaal af. De feiten, daar zou ik me bij houden. Geen geluid behalve de roestige windmolen op het erf. Toch weet ik dat de stilte zo verdrongen zal worden. Ik voel het aan mijn borsten. Te vol, te gespannen. Juniors klagelijke gehuil zal zo door het huis klinken. Zo veel lawaai uit zo'n klein babylijfje. Je zou hem mooi vinden. Met zijn bolle buikje. Kleine friemelteentjes. Hij is alles waar ik op had gehoopt. Waar wij op hadden gehoopt.

Het spijt me, ik mag niet over hem beginnen. Ik weet dat ik je daarmee kwets. Daarom heb ik je ook geen geboortekaartje willen sturen. Natrappen zou je dat noemen, ik hoor het je zeggen. Zoals ik zo vaak onze ruzies herhaal. In mijn hoofd. In bed. Als de slaap weer eens niet wil komen.

Goed, ik moet je onderbreken. Wat voorspeld is, is gebeurd. Junior moet gevoed worden.

Daar ben ik weer. Junior dronk snel, drinkt altijd snel. Gulzig, als een echte jongen.

Waarom nu vraag jij je af? Waarom ik juist nu een brief aan

je schrijf? Na al die verdrongen maanden? Want dat zul je denken. En gelijk heb je. Verdrongen had ik je. Jou, het strand, de golven. Vooral jou, alles aan jou. Tot van de week. Tot de geluiden.

Tot nu toe was het stil in McMinnville. Zeker 's avonds. Tot een paar dagen terug. Als altijd lag ik naast John in bed te wachten. Op de slaap, op het moment dat ik Junior voeden mocht. Achter het gepiep van de windmolen klonken stemmen. Alsof ze me riepen. Hoopvol ging ik naar beneden. Het moet eruit hebben gezien als het begin van een Amerikaanse televisiefilm. Van het soort waarnaar wij samen op jouw groene ribbeltjesbank keken. Weet je dat nog, lieve Maddy, wij samen op woensdagavond op jouw ribbeltjesbank?

De feiten, natuurlijk, daartoe moet ik me beperken. Dat ben je zo van me gewend en gewoontes wil ik niet doorbreken. Ik liep de trap dus af. In nachtjapon. Ja, die draag ik hier, Maddy. Tuttige gevallen met kantjes. Mijn lijf is niet meer zoals jij het hebt gekend.

Beneden opende ik de achterdeur. Ik weet het, ik had John kunnen wekken. Maar hij sliep zo vast.

Daar zaten ze. Twee jongens en een meisje. Op onze veranda, alsof het zo had moeten zijn. 'Kom erbij,' grinnikten ze en een van hen, een jongen, hield een fles omhoog.

Als ik verstandig was geweest, had ik de deur weer gesloten en John gewekt. Die had dat stelletje slampampers wel weggejaagd. 'Run while you can!' zou hij naar ze geroepen hebben, of een van de andere oneliners die hij voor het slapengaan zegt.

Ik weet het niet, Maddy. Jij gaat af op je gevoel en zoals je weet bekijk ik de feiten. Feiten als lichtbakens om me naar de kust te leiden. Of dit nu de kust van Noord-Holland of de westkust van de States is. Maar op het moment waarop die drie jongeren dronken op mijn veranda verschenen, verdwenen de bakens. Het werd donker, maar in mijn hoofd, o zo licht.

Daarom moest ik naast ze gaan zitten, omdat ik jou destijds verlaten heb. Ik nam het ze niet kwalijk dat ze lachten. Ik, in mijn truttige nachtjapon. Met borsten die lekten, de stof was er verkleurd van. Ze gaven mij de fles sterkedrank, alsof ze mijn verloren vocht wilden bijvullen. Het brandde in mijn keel.

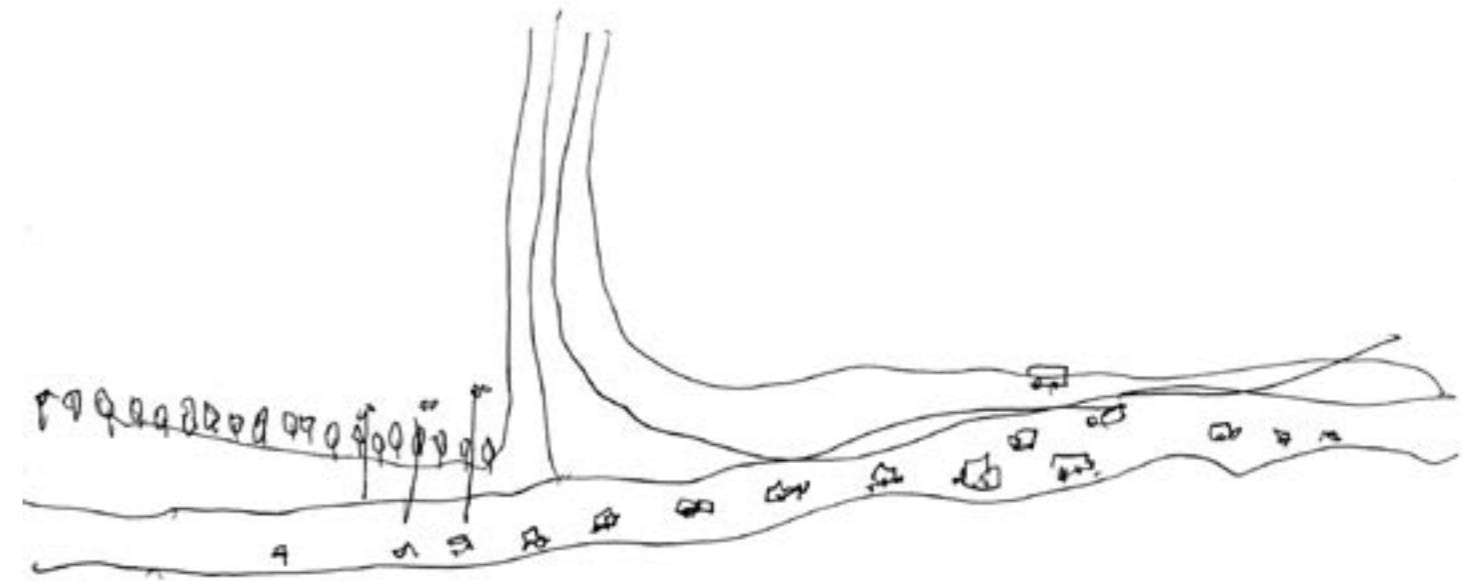
'Geef hier,' zei een van de jongens ongeduldig, en ik overhandigde hem de fles.

De ander sloeg een arm om me heen. Tegelijk ging zijn hand naar mijn borst toe.

Nee, natuurlijk wilde ik dat niet Maddy. Daarom gaf ik hem een duw. Ik moest wel. Dit keer moest het gevoel de feiten overwinnen. Dat was ik aan je verplicht, ik heb immers nog zo veel goed te maken. Maar hij was sterk. Hij smet me tegen de grond. Bijgestaan door de andere jongen. Het ging snel, Maddy, heel snel, ze waren als driftige beesten. En zo gingen ze ook ten onder. Grommend, krijsend. Met de fles sloeg het meisje er een op de grond. Ook zij wist dat het gevoel deze avond moest overwinnen. Dat zag ik in haar ogen. Mooie, hoopvolle ogen. Wat resteerde van de fles heeft ze als een mes in de buik van de ander gestoken. De windmolen heeft hij niet eens gehaald. Vanaf de grond van de veranda heb ik het zien gebeuren. Daarna was het stil als nooit tevoren.

Vooral haar houding bleef me bij. Hulpeloos en tegelijk zo krachtig. In mijn redster herkende ik jou. Haar tranen waren jouw tranen, Maddy. Ik stond op, liep naar je toe en drukte je tegen me aan. Tegen mijn volle borsten. 'Drink mijn liefste Maddy,' zei ik, 'drink, zoals je nog nooit gedronken hebt.' En even waren wij weer samen. Jij dronk, liefste, alle feiten dronk jij weg. Van hier tot aan je Hollandse kust met het kleverige zewier...

Jouw Lauren

Verenigde Staten

De lift hield ervan zich te verplaatsen als hij alleen was. Dan kon hij de lege ruimte waaruit zijn buik bestond opvullen met onbezonnen gedachten, waarbij hij zelf besliste welke gedachte hij naar welke verdieping bracht en losliet. Hij had het moeilijk met de idee dat anderen hem zagen als een doorgang, een middel om verschillende ruimtes met elkaar te verbinden, zonder meer. Zonder te herkennen trad men binnen en buiten, getekend door lusteloosheid en gewoonte. Hij was niets anders dan een wegwerpmiddel om te verbruiken.

Hij had het gevoel louter te bestaan om onverschilligheid te incasseren en bestempelde deze bestaansredenen als mensonwaardig.

Tot er een vrouw kwam die hem als ruimtelijk waardig vond om in te richten. Ze keek tv en gaf richtingen aan om nodeloos verdwalen van derden tegen te gaan. 'Ik ben een huismus,' zei ze en ze bleef.

Lien Nollet

De bindbangman heeft...

De bindbangman heeft zijn knapzak goed gevuld met zijn vriendinnetje voor een paar maanden. Een laatste hap, een zuig, wat nat en hij staat vol verwachting buiten.

De sterren plukken hem zijn hemel in en laten toen en later achter, mannen bieden hem een biertje aan maar vrouwenoren willen hem.

Zijn hulsel zweeft van oog naar oog, spant even billen om en samen. Zijn adem glijdt langs vreemde tong, vlucht onberoerd zijn mond weer in.

Dan wordt zijn honger hem te groot en bijt hij zich geoeffend vast in volle engelwangen. Zij draagt hem op haar vleugels mee, haar lief, zijn knapzak, niet zijn wezen.

Roelfien van der Veen

De gevangene

Het gevangenisritme voelt normaal behalve de bibliotheek waarin men vergeet dat het leven lichtjaren is verwijderd van zelfs een sciencefiction verhaal

gedachten geordend in mooie zinnen geïnspireerd door al de menselijke automaten langs elkaar sukkelend alsof ze zichzelf verlaten zich daarbij nergens op bezinnen

Overleven tussen deze bepantserde muren vereist doortraptheid en lichamelijke kracht waarbij gedwongen alle geduld betracht om eens een gedicht buiten te durven versturen..

Rabin Gangadin

Viaduct

Vandaag beklom ik de helling onder het viaduct, hangend op mijn stroeve zolen zat ik

onzichtbaar onder het wegdek werd ik overreden terwijl links en rechts de dag in druppels

aan mij voorbij schoten auto's ongehinderd door mijn hiaat in de regen en de tijd.

Sander Terbruggen

